

**Analiza stanu gospodarki odpadami
komunalnymi na terenie gminy
Hajnówka za 2020 r.**

Hajnówka, kwiecień 2021r.

Coroczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

I. Wprowadzenie.

Gospodarka odpadami na terenie gminy realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 797,875,2361) i ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 1439, 2320, 2361). Na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach uchwałami Rady Gminy zostały określone zasady gospodarowania odpadami na nieruchomościach zamieszkałych i nieruchomościach częściowo zamieszkałych. Gmina zobowiązana jest do odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych z tych nieruchomości. Ustalona została opłata za odbiór i zagospodarowanie odpadów od mieszkańca nieruchomości zamieszkałej zróżnicowana w zależności od tego czy odpady były segregowane czy też nie wykonywano obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny (opłata podwyższona). Wprowadzono zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli budynków jednorodzinnych kompostujących bioodpady w przydomowych kompostownikach.

W myśl ustawy o odpadach, odpady komunalne zostały zdefiniowane jako odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, jak: obiekty użyteczności publicznej (szkoły, przedszkola), infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, usługi) oraz świetlice gminne, cmentarze, boiska sportowe, parkingi, przystanki.

W 2020 roku zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, odbiór odpadów komunalnych i ich zagospodarowanie od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Hajnówka realizowane było przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. , ul. Łowcza 4, 17-200 Hajnówka. Firma została wyłoniona w drodze przetargu nieograniczonego.

Na terenie gminy Hajnówka funkcjonuje od dnia 01.07.2013 r. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych utworzony przy byłym wysypisku śmieci w Starym Berezowie. Na dzień dzisiejszy w/w odpady gromadzone są w kontenerach i odbierane przez PUK Sp. z o.o. w Hajnówce na podstawie umowy.

II. Cel opracowania.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2020r., poz. 1439 tj.) jednym z zadań Gminy jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Cytowana ustawa wymienia punkty, które należy omówić w analizie.

Analizę sporządzono na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmiot prowadzący punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

III. Regulacje prawne z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Ustawy:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2020r., poz. 797,875,2361)
2. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2020r., poz.1439, 2320,2361).

Rozporządzenia:

3. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412).
4. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016r. Poz. 2167);

Uchwały:

5. Uchwała Rady Gminy Hajnówka nr XX/102/12 z dnia 27 listopada 2012 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Hajnówka (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2012r., poz.3991);
6. Uchwała Rady Gminy Hajnówka Nr XV/102/19 z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2019r., poz.6376);
7. Uchwała Nr XV/103/19 Rady Gminy Hajnówka z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2019r., poz. 6377).
8. Uchwała Nr XVI/112/20 Rady Gminy Hajnówka z dnia 31 stycznia 2020 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XV/103/19 Rady Gminy Hajnówka z dnia 20 grudnia 2019r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2020r., poz. 817).

9. Uchwała Nr XVI/113/20 Rady Gminy Hajnówka z dnia 31 stycznia 2020 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XV/104/19 Rady Gminy Hajnówka z dnia 20 grudnia 2019r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2020r., poz. 818)
10. Uchwała Nr XVIII/133/20 Rady Gminy Hajnówka z dnia 26 czerwca 2020 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Hajnówka (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2020r., poz. 3046).

IV. System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Hajnówka.

Możliwości techniczne i organizacyjne gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

Gmina Hajnówka zorganizowała system gospodarowania odpadami komunalnymi oraz objęła systemem wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych. Mieszkańcy u źródła w swoich gospodarstwach domowych segregują odpady na następujące frakcje: metale i tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe, szkło, papier i tektura, popiół i żużel oraz odpady biodegradowalne. Odpady zmieszane oraz segregowane były odbierane zgodnie z harmonogramem. Warunki odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych nie uległy zmianie w stosunku do roku ubiegłego. Usługę odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych zgodnie z umową świadczyła firma wyłoniona w przetargu tj. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o., ul. Łowcza 4, 17-200 Hajnówka. Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych prowadziła gmina we własnym zakresie.

Nieruchomości niezamieszkałe, w tym budynki, w których prowadzona jest działalność gospodarcza oraz obiekty użyteczności publicznej zobowiązane są do zawierania indywidualnych umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów z firmą wpisaną do rejestru działalności regulowanej, prowadzonego przez Wójta Gminy Hajnówka. W 2020 roku wpis do rejestru działalności regulowanej posiadało 6 przedsiębiorstw.

1. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Z terenu gminy Hajnówka do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Hajnówce, ul. Szosa Kleszczelowska, zarządzanej przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Hajnówce, ul. Łowcza 4, 17-200 Hajnówka trafiło 307,7100 Mg odpadów komunalnych niesegregowanych (zmieszanych) o kodzie 20 03 01, które trafiły na linię sortowniczą, skąd wydzielane są poszczególne frakcje odpadów. Zgodnie z informacjami otrzymanymi od firmy zarządzającej Zakładem Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce cały strumień odpadów komunalnych zmieszanych został poddany procesowi R12 – wymiana

odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1 – R11. Pozostałości z sortowania zostały przerobione na paliwo alternatywne. W 2020 roku 19,1956 Mg (0,6286 Mg w 2019r.) pozostałości z sortowania nie nadawało się do wykorzystania i zostały poddane składowaniu na składowisku odpadów przy Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowiska w 2020 roku wyniósł $T_R = 5,27\%$ przy 35% dopuszczalnym.

2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W związku z prowadzeniem przez Gminę Hajnówka PSZOK-u w Starym Berezowie planowana jest budowa wiat na odpady komunalne. Na dzień dzisiejszy odpady gromadzone są w kontenerach i odbierane przez PUK Sp. z o.o. w Hajnówce na podstawie umowy.

3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Zgodnie z umową przetargową, w 2020 roku, usługę odbioru i zagospodarowania odpadów świadczyło Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o., ul. Łowcza 4, 17-200 Hajnówka. Stawki za odbiór i zagospodarowanie odpadów wynosiła: 25 zł miesięcznie od 1 osoby zamieszkałej na danej nieruchomości. Wprowadzono ulgę z tytułu kompostowania bioodpadów w przydomowych kompostownikach w wysokości 10 zł miesięcznie od 1 osoby zamieszkałej na danej nieruchomości. Ustalono wysokość opłaty podwyższonej w przypadku nie przestrzegania zasad segregacji, jako dwukrotność opłaty podstawowej, tj. 50 zł miesięcznie od 1 osoby zamieszkałej na danej nieruchomości.

Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku nieruchomości w części zamieszkałej i w części niezamieszkałej (agroturystyka) uzależnione są od wielkości pojemnika: 60l – 2,90zł, 120l – 5,80zł, 240l – 11,70 zł, 1100l – 50zł. Jeżeli właściciel nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny stawka opłaty za jednorazowy wywóz za pojemnik o określonej pojemności wynosi dwukrotność opłaty podstawowej za dany pojemnik.

Gmina Hajnówka na podstawie umowy przetargowej przekazała 42 4463,13 zł brutto firmie świadczącej usługi. Wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2020 wyniosły 575 128,77 zł, zaległości wyniosły 23 426,56 zł. Pozostałe to koszty funkcjonowania systemu np. upomnienia, utrzymanie PSZOK w Starym Berezowie w tym koszty związane z przygotowaniem dokumentacji budowy wiaty oraz koszty administracyjne.

4. Liczba mieszkańców.

Zgodnie z danymi meldunkowymi w 2020 r. na terenie gminy Hajnówka zameldowanych było 3 859 osób. Według złożonych deklaracji na terenie gminy Hajnówka zamieszkiwało 3 097 mieszkańców. Systemem zbiórki odpadów objęte było 1 336 budynków.

5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

Przedsiębiorcy z terenu gminy Hajnówka, jako właściciele nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady mają obowiązek podpisania umowy na odbiór odpadów z firmami wywozowymi posiadającymi wpis do rejestru działalności regulowanej.

Właściciele nieruchomości, na których są zbiorniki bezodpływowe na nieczystości ciekłe, korzystają z firm posiadających zezwolenie na odbiór i transport nieczystości ciekłych. Na terenie gminy Hajnówka jest aktualnie 259 zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe. W 2020 roku 33 właściciele zawarto umowę z firmą posiadającą zezwolenie. Pozostali właściciele posiadający zbiorniki bezodpływowe wywożą nieczystości na zasadzie zgłoszenia.

6. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy (w Mg) w 2019 r.

W roku 2020 z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych na terenie gminy odebrano łącznie 752,6900 Mg odpadów komunalnych. Ponadto w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zebrano łącznie 64,3970 Mg odpadów komunalnych. Rodzaje i ilości odpadów odebranych i zebranych z terenu gminy Hajnówka:

Lp.	Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Ilość odpadów odebranych z posesji zamieszkałych w Mg	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Mg	Ilość odpadów zebranych z terenu gminy Hajnówka na podstawie indywidualnych umów w Mg
1	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury			0,0200
2	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	104,3000	0,7600	4,7000
3	15 01 07	Opakowania ze szkła	84,6800		3,9000
4	15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności – bardzo toksyczne i toksyczne)		0,5400	
5	16 01 03	Zużyte opony		10,7000	

6	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów		10,2000	23,6200
7	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 6		20,2070	38,3200
8	17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03		2,7200	
9	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03		1,5400	11,9800
10	20 01 01	Papier i tektura	15,2100		3,6000
11	20 01 02	Szkło	0,0400		
12	20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	0,5200		0,2200
13	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (1)	3,7600	1,6700	
14	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35	2,5800		
15	20 01 39	Tworzywa sztuczne/zanieczyszczone			0,8400
16	20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane selektywnie	95,0700		
17	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	6,4600		1,6200
18	20 02 03	Inne odpady ulegające biodegradacji			6,9800
19	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	249,5400		58,1700
20	20 03 03	Odpady z czyszczenia ulic i placów			2,2400
21	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	26,4600	16,0600	7,8600
		RAZEM:	588,6200	64,3970	164,0700

7. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy w 2019 r. (w Mg)

Lp.	Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Ilość odpadów odebranych z posesji zamieszkałych w Mg	Ilość odpadów zebranych z terenu gminy Hajnówka na podstawie indywidualnych umów w Mg
1	20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	0,5200	0,2200
2	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	6,4600	1,6200
3	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	249,5400	58,1700
4	19 12 12	Pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania	18,3674	0,8282

Na dzień 31.12.2020r. z 23 nieruchomościach przekazywano bioodpady do przedsiębiorstwa świadczącego usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów. Właściciele pozostałych nieruchomości zadeklarowali zagospodarowanie odpadów biodegradowalnych we własnym przydomowym kompostowniku.

8. Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia zostały wyliczone na podstawie danych sprawozdawczych o ilości odpadów zebranych selektywnie z terenu gminy Hajnówka, dostarczonych do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Starym Berezowie, oraz wysegregowanych w instalacji w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów Komunalnych, ul. Szosa Kleszczelowska 35 w Hajnówce.

1. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła został osiągnięty i wyniósł 54,66%.

Wymagany poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych w 2020 roku, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 roku w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych wynosi dla papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła - 50%

2. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych: innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych został osiągnięty i wyniósł 87,88%.

Wymagany poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych w 2020 roku, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 roku w sprawie poziomów recyklingu,

przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych wynosi dla innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych - 70%.

3. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania został osiągnięty i wyniósł 5,27%.

Dopuszczalny poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do dnia 16 lipca 2020 roku, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wynosi 35%.

V. Podsumowanie.

Priorytetowym zadaniem Gminy Hajnówka jest zapewnienie osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu, modernizacja PSZOK-u w Starym Berezowie oraz edukacja mieszkańców w zakresie racjonalnego segregowania odpadów komunalnych, mająca na celu ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów komunalnych.

Wójt Gminy Hajnówka

Lucyna Smoktunowicz